

Jornades “Sa caseta des Moros”

Tàrbena, 20-23 de juliol de 2016

Introducció

Des del dimecres 20 de juliol fins el dissabte 23 de juliol es celebraran a Tàrbena unes Jornades dedicades a Sa Caseta des Moros.

Sa Caseta des Moros és un castell d'origen musulmà, encara que la majoria del seu aspecte correspon a reformes cristianes. Es localitza prop del poble, al tossal de santa Bàrbera, a una altura de 700 m. Des d'aquest lloc es domina la vall i l'accés a Parcent pel Coll de rates.

Objectius

- Donar a conèixer una part de la història de Tàrbena, prèvia a la repoblació mallorquina.
- Promoure el coneixement i cura del patrimoni arquitectònic del poble.
- Estudiar les possibilitats i reptes d'un turisme sostenible basat en el reconeixement de la riquesa patrimonial i cultural del poble.

Continguts

El contingut de les Jornades és molt complet. S'impartiran conferències, una visita guiada i projeccions.

Les conferències seran impartides per professors especialitzats, que desenvolupen la seua tasca docent i investigadora en la universitat i que tenen responsabilitats en projectes de desenvolupament turístic i patrimoni cultural. Presentaran temes molt diversos i complementaris relacionats amb els reptes i les oportunitats que ofereix la dinamització turística del patrimoni, amb la delimitació de les fites del terme general del Castell de Tàrbena, amb la colonització medieval a les terres meridionals del Regne de València, amb els moriscs i amb la figura del visir al-Azraq i el segle XIII.

També hi participen activistes culturals i historiadors locals amb experiència en la comunicació de temes afins que guiaran la visita a Sa Caseta des Moros de Tàrbena.

Es projectaran diapositives en el marc d'una vetlada dedicada a presentar l'aspecte paisatgístic i geogràfic de Sa Caseta des Moros.

Finalment, es projectarà el documental d'Info-TV titolat MORISCOS: ELS VALENCIANS OBLIDATS, per tal d'oferir una visió diversa dels temes abordats atès que, el setembre de 1609, un de cada tres valencians foren expulsats de les terres dels seus avantpassats cap a un exili del qual ja no tornarien.

Durada

La durada d'aquestes Jornades serà de quatre dies (unes 12 hores, aproximadament).
Ajuntem la programació tot seguit.

Tàrbena, 20-23 de juliol de 2016

Dimecres 20 de juliol	<p>19:00 Inauguració de les Jornades. Benvinguda als assistents per part de l'alcalde i del regidor de turisme</p> <p>19:30 Conferència a cura de Rosario Navalón</p> <ul style="list-style-type: none">• "Dinamización turística del patrimonio: retos y oportunidades" <p>21:0 Conferència – projecció a cura de Manuel Pinto Baldó</p> <ul style="list-style-type: none">• "Sa Caseta des Moros de Tàrbena: la seua situació estratègica en les 'Muntanyes de Tudmir' i el seu paisatge geogràfic". En la placeta vella
Dijous 21 de juliol	<p>12:00 Introducció a la temàtica de les Jornades a cura de Toni Pont Sifre</p> <ul style="list-style-type: none">• "Perquè unes jornades sobre sa Caseta des Moros?" <p>12:30 Ponència a cura d'Agustí Galiana</p> <ul style="list-style-type: none">• "Fites del terme general del Castell de Tàrbena" <p>-----</p> <p>18:00 Ponència a cura de Joan Vicent Martín Devesa</p> <ul style="list-style-type: none">• "D'al jabal a les Muntanyes de Sarrià" <p>18:30 Ponència a cura de José Luis Manendéz Fueyo</p> <ul style="list-style-type: none">• "El Castell de Tàrbena i la Pobla d'Ifac: Dos exemples del procés de colonització medieval a les terres meridionals del Regne de València" <p>19:00 Ponència a cura d'Ignacio Gironés Guillem</p> <ul style="list-style-type: none">• "Els morisquets: altra manera de veure la història..."
Divendres 22 de juliol	<p>19:00 Conferència a cura de Josep Torró</p> <ul style="list-style-type: none">• "El castell de Tàrbena, abans i després de la conquesta cristiana" <p>-----</p> <p>22:00 Projecció del documental d'Info TV</p> <ul style="list-style-type: none">• "Moriscos: els valencians oblidats"
Dissabte 23 de juliol	<p>9:30 Visita guiada a Sa Caseta des Moros, per Manuel Pinto i Toni Pont.</p> <p>21:00 Presentació del llibre de Just Sellés</p> <ul style="list-style-type: none">• "Presentació del llibre "Al-Azraq. El visir que somiava La Muntanya", de Just Sellés, a la Placeta Vella.

CURRÍCULUM DELS PONENTS

Rosario Navalón García

Doctora en Geografia i Màster en Ordenació del territori per la Universitat d'Alacant.
Professora Titular de Anàlisis Geográfico Regional de la Universitat d'Alacant des del 2001.
Entre les seues línies d'investigació destaquen

- l'anàlisi del potencial de desenvolupament turístic del patrimoni cultural
- l'estudi de las relaciones intersectorials del turisme amb altres activitats tradicionals
- la planificació i gestió del territori turístic
- l'anàlisi del paisatge com a recurs i condicionant del desenvolupament turístic.

Participa en diversos entre els quals destaquen el "Plan de Valorización Turística del Patrimonio Cultural de la Costa Blanca (Alicante), finançat per la Diputació d'Alacant, a més d'altres projectes del Plan Nacional I+D, finançats per la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia (CICYT).

Publicacions: diversos articles i llibres que giren al voltant de la ordenació del territori turístic, la dinamització del patrimoni cultural i la planificació i gestió sostenible de l'espai turístic.

Llibres i capítols de llibres

- (2014) Diseño y gestión de rutas culturales: de la teoría a la práctica, en Escenarios, imaginarios y Gestión del Patrimonio
- (2012) Planificación y gestión Turística del patrimonio: conversión del patrimonio cultural en producto turístico", en Gestión del Patrimonio Arquitectónico, Cultural y Medio Ambiental. Enfoques y casos prácticos.
- (2015) La gestión del patrimonio territorial como eje de innovación en destinos turísticos maduros: el paisaje cultural del Riurau (Alicante – España), en Gestión del Patrimonio: Entre la Conciencia Crítica y la Cohesión Social
- (2001) Agricultura y Turismo en la franja costera de la Comunidad Valenciana.
- (2001) Plan de promoción socioeconómica y organización territorial de las Comarcas Centrales.
- (1995) Planeamiento urbano y turismo residencial en los municipios litorales de Alicante.
- (1994) El litoral valenciano: análisis territorial y valoración de su protección, el papel de la actual legislación sobre costas.
- (1995) El turismo rural como generador de rentas complementarias frente a la difusión del modelo turístico litoral en los municipios de la montaña prelitoral alicantina: Senija, Lliber, Jalón y Alcalalí, en La formación, la rehabilitación y las nuevas modalidades turísticas.

Agustí Galiana Soriano

És llicenciat i doctorat en Biologia per la Universitat de València. Ha donat classes en la universitat de genètica, evolució i ecologia. Actualment és professor de secundària i des del 2008 presideix l'Associació d'Estudis de la Marina Baixa (AEMABA). També és historiadador d'afició.

Publicacions: articles de les dues disciplines.

Llibres

- (1994): Comprovació experimental model d'especiació per fundació, expansió i col·lapse poblacionals.
- (1999): Nosaltres el humans: L'ecologia d'uns animals mitjanament intel·ligents .
- (2001): Historia natural de la Marina Baixa
- (2002): Nosotros los humanos
- (2011): Documentació històrica i bibliogràfica de la Marina Baixa .
- (2016): La Vila de Vilajoiosa: Fundació i notícies d'una pobla medieval.

Joan Vicent Martín Devesa

És llicenciat en Història per la Universitat de Granada, especialitzat en medieval a la Corona d'Aragó, edat moderna i en temes de microhistòria de la Marina Baixa. Actualment és el director de l'Acadèmia Còdex d'Altea.

Publicacions: una trentena d'articles.

Llibres

- (2007): Història de les celebracions populars de Moros i Cristians.
- (2009): Santa Bàrbara de Cascall 1759-2009
- (2015): Els camins de l'aigua.

José Luís Menéndez Fueyo

És arqueòleg medievalista i Doctor en Filosofia i Lletres per la Universitat d'Alacant. Actualment és Tècnic d'exposicions del Museu Arqueològic d'Alacant (MARQ), a més dirigeix l'excavació de la Pobra medieval d'Ifach.

Publicacions: articles publicats en diverses revistes científiques, d'àmbit local, nacional i internacional.

Llibres:

- (1997): Centinelas de la costa: Torres de defensa y de la huerta de Alicante.

Ignació Gironés Guillem

És llicenciat en Filosofia, en Geografia i Història i catedràtic en Història. Membre de la Càtedra d'Emèrits de la Comunitat Valenciana, de l'executiva de la Multaqa de les tres cultures i de la Societat de Genealogia i Heràldica de València. Actualment està jubilat.

Publicacions: diversos articles amb temàtica morisca.

Llibres:

- (1991) Els pergamins d'Ontinyent
- (2000) Los Morisquillos.
- (2006) El cercament de la diàspora: De com va buscar "la corona" als morisquets que van quedar en mans de famílies cristianes velles després de l'expulsió dels seus pares en 1609.
- (2008) Els morisquets de Barberà (o quant val un testimoni per evitar l'extradició?).
- (2009) Mes enllà de l'expulsió (encontrats descendents dels morisquets).

Josep Torró

Professor titular d'Història medieval de la Universitat de València.

Línies d'investigació

Organització de conquestes i processos colonitzadors a la Mediterrània medieval.

El camperolat musulmà sota el domini feudal cristià.

Arqueologia dels assentaments i els espais rurals medievals.

Les condicions de la producció monetària a la Corona d'Aragó.

Publicacions: diversos articles

Llibres i capítols de llibres

- (1990) Poblament i espai rural. Transformacions històriques, València, Institució Valenciana d'Estudis i Investigació.
- (1992) La formació d'un espai feudal. Alcoi de 1245 a 1305, València, Diputació Provincial.
- (1991) El Palacio y los Baños del Almirante, València, Generalitat, 2001 (en col·laboració amb Concha Camps).
- (2001) Dominar las aljamas. Fortificaciones feudales en las montañas del reino de Valencia (siglos XIII-XIV), Mil anos de fortificações na Península Ibérica e no Magreb (500-1500). Ed. I.-C. Ferreira Fernandes, Lisboa, Edições Colibri, pàgs. 451-462.
- (2002) Baños, hornos y pueblas. La Poble de Vilarasa y la reordenación urbana de Valencia en el siglo XIV, Historia de la ciudad, II. Territorio, sociedad y patrimonio

Ed. S. Dauksis y F. Taberner, València, Ajuntament de València ICARO Universitat de València Universidad Politécnica de Valencia, 2002, pàgs. 126 -146 (en col·laboració amb Concha Camps).

Just I. Sellés

Just I. Sellés (Beniarrés, 1969) és enginyer d'obres públiques i màster en enginyeria marítima, professió que compagina amb la fotografia de paisatge i l'escriptura. En 2008 escrigué *El llanto del petirrojo*, la seua primera obra, amb la que es proclamà finalista del premi Azorín de novel·la en la seua edició de 2009. Des d'aleshores ha treballat infatigable en un projecte literari ambiciós al temps que apassionant: *Al-Azraq, el Blau*. Crònica de la conquesta de La Muntanya, la seua primera incursió en la novel·la històrica. Actualment treballa en l'adaptació literària d'una llegenda del segle XIII on la història, l'èpica i el mite caminaran de la mà.

Toni Pont Sifre

Historiador local tarbener, activista cultural, activista de la llengua catalana, webmaster i viquipedista. Té publicats diversos relats curts i poemes al web de Relats en català, on el seu poema vull... va ser seleccionat en la segona convocatòria de poemes Il·lustrats de Premià de Dalt (2008). En el 2005 crea la web, amb contingut històric local, *Història medieval de Tàrbena* i en el 2009 el blog *Tàrbena*, amb contingut cultural sobre Tàrbena. Té publicats dos articles a la revista *Sarrià de l'Associació d'Estudis de la Marina Baixa*.

Manuel Pinto Baldó

Nascut a Alicante, viu a Tàrbena des de fa més de 30 anys. És professor de Filosofia a l'IES La Nucua. Coneixedor de la geografia i orografia del terme de Tàrbena pels treballs de recerca que realitza (estudis de camp, fotografia, entrevistes encaminades a conèixer el nom i l'ús d'antics camins).

L'any 2009 va organitzar una jornada de commemoració del IV Centenari de l'expulsió dels moriscs en la que la pujada a la Caseta dels Moros va anar acompanyada d'una explicació històrica i geogràfica del lloc.

Des d'aleshores organitza i coordina una activitat anomenada "Ruta Morisca" que enguany entra en la setèima edició. Al llarg d'aquest temps s'ha realitzat una recerca dels camins que empraren els moriscs rebels de la Marina Baixa per a fugir cap a la Serra de Laguar, últim reducte de la rebel·lió, fins la derrota i l'expulsió pels ports de Xàbia i Dénia.

En aquestes activitats participen gran nombre de persones de perfils diversos: des de professors d'universitat fins veïns de les localitats per les quals passa la Ruta Morisca.

Les dues primeres Rutes: 2010 i 2011 de desenvoluparen amb el suport del Cefire de Benidorm, fins la seua desaparició.

Altres organismes que recolzen: L'Associació d'Estudis Comarcals de la Marina Alta (IECMA). La Fundació CIRNE de Xàbia. L'Associació d'Estudis de la Marina Baixa: AEMABA.